

САОПШТЕЊЕ

FIRST RELEASE

Молимо кориснике да приликом употребе података обавезно наведу извор
Users are kindly requested to mention the data source

ГОДИНА/ YEAR I

САРАЈЕВО, 25.02.2020.

БРОЈ/ NUMBER 1

ГРАЂЕВИНАРСТВО/*Construction*

ИНДЕКС ПРОИЗВОЂАЧКИХ ЦИЈЕНА У ГРАЂЕВИНАРСТВУ/НИСКОГРАДЊА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ, 2019. година

PRODUCER PRICE INDEX IN CONSTRUCTION/ CIVIL ENGINEERING IN BOSNIA AND HERZEGOVINA, 2019

Укупни индекс произвођачких цијена у грађевинарству / нискоградња у Босни и Херцеговини у 2019. години у поређењу са 2018. годином биљежи раст за 4,9%.

The total Producer Price Index in Construction/ Civil Engineering in Bosnia and Herzegovina in 2019, as compared to 2018, increased by 4.9%.

Посматрано према врсти грађевинских радова, у истом периоду, забиљежен је раст индекса произвођачких цијена за радове на објектима нискоградње (магистрални путеви) за 4,0%. Индекс за радове на објектима нискоградње (аутопутеви) биљежи раст за 6,7%. Индекс за радове на објектима нискоградње (мостови) биљежи раст за 4,8%, док Индекс за радове на објектима нискоградње (тунели) биљежи раст за 4,6%.

By types of construction works, in the same period, index of producer prices for performed works on Civil Engineering structures (Main roads) increased by 4.0%. Producer Price Index for performed works on Civil Engineering (Highways) increased by 6.7%. Producer Price Index for performed works on Civil Engineering (Bridges) increased by 4.8%, while Producer Price Index for performed works on Civil Engineering (Tunnels) increased by 4.6%

Т.1. ИНДЕКС ПРОИЗВОЂАЧКИХ ЦИЈЕНА У ГРАЂЕВИНАРСТВУ / НИСКОГРАДЊА, 2019. година

T.1. CONSTRUCTION PRODUCER (OUTPUT) PRICE INDICES/ CIVIL ENGINEERING, 2019.

	Структура/ <i>structure</i>	<u>2019</u> 2018	<u>2018</u> 2017	
Укупни индекс	100%	104,9	103,1	<i>Total index</i>
Магистрални путеви	3,58%	104,0	105,1	<i>Main roads</i>
Аутопутеви	15,77%	106,7	104,7	<i>Highways</i>
Мостови	11,55%	104,8	104,8	<i>Bridges</i>
Тунели	69,10%	104,6	102,3	<i>Tunnels</i>

МЕТОДОЛОШКА ОБЈАШЊЕЊА

У овом саопштењу приказани су индекси произвођачких цијена у грађевинарству за нискоградњу израчунати на основу података о произвођачким цијенама у грађевинарству прикупљених кроз годишње истраживање К КПС ГРАЂ-ПЦГН. Објављују се годишњи индекси на годишњој ланчаној основи.

Извор и методе прикупљања података

У саопштењу су исказани подаци прикупљени извјештајном методом помоћу четири (4) обрасца Годишњи извјештај о цијенама грађевинских радова у нискоградњи (К КПС ГРАЂ ПЦГН за: магистрални путеви, аутопутеви, мостови и тунели). Упитници садрже укупно тридесет један (31) репрезентативни грађевински рад/ставку подијељене у четири главне групе/категорије грађевинских радова: за магистралне путеве пет (5), за аутопутеве седам (7), за мостове девет (9), те тунеле десет (10) основних група грађевинских радова.

Правна и методолошка основа

Годишње истраживање К КПС ГРАЂ-ПЦГН спроводи се на цјелокупној територији БиХ, и то на подручју ентитета ФБиХ од стране Федералног завода за статистику ФБИХ, ентитета РС од стране Републичког завода за статистику РС и територији Дистрикта Брчко од стране Агенције за статистику БиХ, на основу Закона о статистици БиХ (Сл. гласник БиХ бр. 26/04 и 42/04) као и одговарајућим ентитетским законима о статистици. Концепти и дефиниције који се примјењују у истраживању К КПС ГРАЂ-ПЦГН у БиХ усклађени су с концептима и дефиницијама из Методологије за краткорочне пословне статистике ЕУ-а и Уредбе Комисије (ЕЗ-а) бр. 1503/2006. о дефиницијама варијабли, попису варијабли и учесталости прикупљања података.

Циљ истраживања

Циљ истраживања је прикупљање продајних цијена за извршене грађевинске радове на објектима нискоградње (Магистрални путеви, Аутопутеви, Мостови и Тунели) у извјештајној години. Цијене се прикупљају од грађевинских предузећа која се баве изградњом објеката нискоградње: магистрални путеви, аутопутеви, мостови и тунели.

METHODOLOGY NOTES

In this first release are shown Producer Price Indices in Construction for Civil engineering calculated by using data on producer prices in construction, collected through annual survey K KPS GRAĐ-PCGN. Annual indices are being published on annual chain-linking basis.

Data collection sources and methods

This release presents the data collected by a reporting method using four (4) the Annual Report on Prices of Construction works for Civil engineering (K KPS GRAĐ PCGN for Main roads, Highways, Bridges and Tunnels). The questionnaires contain a total of thirty one (31) representative construction works/items divided into four main groups/categories of construction works: five (5) for Main roads, seven (7) for Highways, nine (9) for Bridges and ten (10) for Tunnels.

Legal and methodological basis

Annual survey K KPS GRAĐ-PCGN is conducted on the entire territory of Bosnia and Herzegovina, as follows: on the territory of FBiH entity by the Federal Institute for Statistics of FBiH, on the territory of RS entity by the Republic of Srpska Institute for Statistics and for the territory of the Brčko District by the Agency for statistics of BiH, on the basis of the Law on Statistics of BiH (Official Gazette of BiH No. 26/04 and 42/04) as well as the relevant entity statistical laws. The concepts and definitions applied in the survey K KPS GRAĐ-PCGN in BiH are in line with the concepts and definitions in the Methodology for Short-Term Business Statistics of the EU and Commission Regulation (EC) no. 1503/2006 on the definitions of variables, the list of variables and the frequency of data collection.

The aim of the survey

The aim of the survey is to collect the market prices for performed construction works on Civil Engineering structures (Main roads, Highways, Bridges and Tunnels) in the reporting year. Prices are collected from construction companies engaged in construction of Civil Engineering structures (Main roads, Highways, Bridges and Tunnels).

Обухват истраживања

Годишњим извјештајима о произвођачким цијенама грађевинских радова за нискоградњу прикупљају се за пословне субјекте који су разврстани у подручје Ф - Грађевинарство, и то област дјелатности 42 - Градња грађевина нискоградње: 42.11 - магистрални путеви и аутопутеви и 42.13 - мостови и тунели, према Класификацији дјелатности КД БиХ 2010 заснованој на Статистичкој класификацији дјелатности у ЕУ (ЕУ NACE Rev.2). Истраживањем су обухваћена и предузећа која нису регистрована у дјелатностима 42.11 и 42.13 према КД БиХ, а обављају грађевинске радове у наведеним дјелатностима. Предузетници нису укључени у истраживање.

Метода калкулације

Индекси произвођачких цијена у грађевинарству за нискоградњу у БиХ израчунавају се кориштењем методе Стандардних компоненти (MSK). Овај приступ обично се користи за компилацију индекса цијена оутпута. Овај метод гледа оутпуте у грађевинарству као пакет стандардизираних хомогених компоненти. Ове компоненте одговарају понуди стандардних дјелатности. Индекси цијена се компилирају користећи цијене ових хомогених компоненти. Репрезентативне грађевине (или пројекти) су такође одабрани. Међутим, стварни рад који је потребан да би се завршиле грађевине се дијели на прецизно дефинисане стандардне услуге (у наставку „грађевински радови“) или компоненте. Број репрезентативних грађевинских фирми које су недавно изводиле неке од ових грађевинских радова су предмет истраживања, како би се одредила цијена коју су стварно уговорили или фактурисали за те грађевинске радове. Тада се рачуна индекс цијена за сваку стандардну компоненту. Ови индекси су тада агрегирани за објекте нискоградње (магистрални путеви, аутопутеви, мостови и тунели). Они су кориштени само за дефинисање одабира грађевинских радова и одговарајућих пондера.

Пондери

Систем пондерисања за Индекс произвођачких цијена за нискоградњу у Босни и Херцеговини је базиран на предрачуницима за четири (4) одабране категорије објеката нискоградње (магистрални путеви, аутопутеви, мостови и тунели) за БиХ. Предрачуници садрже одређене групе радова, за које су такође расположиве и спецификације грађевинских радова. Израчун пондера на нивоу групе радова се врши користећи однос вриједности извршених грађевинских радова за ниво групе и вриједности свих извршених грађевинских радова за типични објекат нискоградње. Свака група радова се састоји од одређеног броја подгрупа грађевинских радова. Свака подгрупа радова се састоји од одређеног броја грађевинских радова/ставки.

Survey coverage

Annual Reports on Producer Prices of Construction works in Civil engineering are collected for business entities engaged in the section F - Construction, in activities 42 - Civil Engineering Works: 42.11 - Main roads and highways and 42.13 - Bridges and tunnels, according to the Classification of Activities of the KD BiH 2010 which is based on the Statistical Classification of Activities in the EU, (EU NACE Rev. 2.). Also, survey covers enterprises not registered in activities 42.11 and 42.13 according to KD BiH 2010, but perform construction works in these activities. Entrepreneurs are excluded from the survey.

Method of calculation

Producer Price Indices for Civil engineering in BiH are calculated by using the Standard Components Method (SCM). This approach is usually used for the compilation of output price indices. This method concerns outputs as bundles of standardised homogeneous components. These components correspond to the supply of standard operations. Price indices are compiled using the prices of these homogeneous components. A representative constructions (or projects) are also chosen. However, the actual work entailed in its completion is broken down into precisely defined standard services (hereinafter "construction works") or components. A number of representative construction enterprises that have recently performed any of these construction works are surveyed to determine the price they have actually agreed or invoiced for these construction works. A price index is then created for each standard component. These indices are then aggregated for the Civil Engineering structures (Main roads, Highways, Bridges and Tunnels). They are used only to define a selection of construction works and the corresponding weights.

Weights

Weighting system for CPPI for Civil engineering in Bosnia and Herzegovina is based on the bills of quantity for four (4) selected categories of Civil Engineering structures (Main roads, Highways, Bridges and Tunnels) for Bosnia and Herzegovina. The bills of quantity contains certain groups of works, for which the specification of construction works is also available. Calculation of weights on the group level is done by using values ratio of performed construction works for the group level of works and total value of performed construction works for the typical Civil Engineering structures. Each group of works is consisted of certain number of sub-groups of construction works. Each subgroup of works is consisted of certain number of construction works/items.

Намјена

Главна сврха овог показатеља је његово кориштење као дефлатора, те је могуће упоређивати дефлациониране вриједности производње у грађевинарству током периода (искључује се утицај цијене). Индекс произвођачких цијена у нискоградњи пружа пондерисан просјек промјене цијена у групи производа између једног и другог временског периода. Индекси произвођачких цијена у нискоградњи се израчунавају на основу прикупљених цијена које се посматрају кроз вријеме.

Дефиниције

Индекс произвођачких цијена у грађевинарству се дефинише као индекс цијене оутпута за врсту грађевинских радова које обављају извођачи грађевинских радова. Индекс произвођачких цијена у грађевинарству мјери стопу промјене тржишних цијена годишњих грађевинских радова. CPPI је индекс оутпута - мјери стопе промијене цијена грађевинских радова. Одговарајућа цијена за израчун Индекса произвођачких цијена је основна цијена која искључује ПДВ и сличне одбитне порезе који су директно везани за промет. Индекси цијена су израчунати као пондерисани просјек „релевантних производа“, у овом случају извршених грађевинских радова. Цијена представља јединичну вриједност грађевинских радова извршених од стране грађевинских предузећа у извјештајној години, односно цијену која би била понуђена за ту врсту радова у случају да радови нису извршавани у извјештајној години. Цијена укључује јединичну фактурисану вриједност уграђеног материјала, утрошеног рада и маржу извођача радова за поједину врсту грађевинског рада по одговарајућој мјерној јединици, исказану у КМ (без ПДВ-а). За сваку појединачну врсту радова, извјештајна јединица је обавезна уписати цијену која је најчешће реализована у извјештајној години.

Purpose

The main purpose of this indicator is its use as deflator, so it's possible to compare deflated value (excluding the price impact) of production in construction over the periods. The CPPI for Civil engineering provides a weighted average of the price changes in a group of products between one time period and another. Producer Price Indices for Civil engineering are compiled from the collected price observations through time.

Definitions

Producer Price Index in Construction is defined as an output price index for the type of construction works performed by construction enterprises. The CPPI is an output index – it measures the rate of changes in the prices of construction works annually. The appropriate price for calculating the CPPI is the basic price that excludes VAT and similar deductible taxes which are directly linked to turnover. Price indices are calculated as a weighted average of the “relevant products”, in this case performed construction works. Price is the unit value of construction work performed / conducted by construction company in the reporting year, i.e the price that would have been offered for that type of work in case the works were not carried out in the reporting year. The price includes invoiced unit value of the built-in materials, labour costs, and the margin of contractors for each type of construction work by appropriate measurement unit, expressed in KM (excluding VAT). For each type of work, it is necessary to write the price usually realized in the reporting year.

Издаје и штампа Агенција за статистику Босне и Херцеговине, 71000 Сарајево, Зелених беретки 26
Published and printed by the Agency for Statistics of the Bosnia and Herzegovina, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Телефон/Phone: +387 (33) 911 911 · Телефакс/Telefax: +387 (33) 220 622
Електронска пошта/E-mail : bhas@bhas.gov.ba Интернетска страница/Web site: <http://www.bhas.ba>

Одговара директор др Велимир Јукић
Person responsible: PhD Velimir Jukic, Director

Саопштење припремили: Фахир Канлић, Анита Брковић и Денита Бабић
Prepared by: Mr. Fahir Kanlić and Mrs. Anita Brković Mrs. Dženita Babić

Подаци из овог саопштења објављују се и на интернету.
Data of First Release are also published on the internet.
